

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки та
психології

(підпис) Пономаренко О.В.
(ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 202_

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методики логопедичної роботи при диспраксії
підготовки здобувачів магістерського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Апухтіна Вікторія Валеріївна, доктор філософії, ст. викладач кафедри
соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри **соціальної педагогіки**
та спеціальної освіти

Протокол № _____ від “_” _____ 202_ р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

(підпис) Н.В. Заверико
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) Кучерак І.В.
(ініціали, прізвище)

202_ рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/edit.php?id=16999>

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8 корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у студентів знань та практичних навичок для ефективної логопедичної роботи з особами, які мають диспраксію. Курс надає теоретичні основи та практичні методики діагностики, корекції та реабілітації осіб з порушеннями мовленнєвого праксису, зокрема вербальної та артикуляційної диспраксії. Особлива увага приділяється впровадженню сучасних методик корекційної роботи та інтеграції міждисциплінарних підходів.

Після завершення курсу студенти зможуть:

- Пояснювати причини та механізми виникнення диспраксії.
- Застосовувати сучасні методики діагностики вербальної та артикуляційної диспраксії.
- Розробляти та впроваджувати індивідуальні плани логопедичної корекції для осіб з диспраксією.
- Працювати у міждисциплінарних командах для комплексної допомоги.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр		1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	4 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	10 год.	4 год.
Самостійна робота	68 год.	82 год.
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/edit.php?id=16999	

2. Методи, форми навчання та оцінювання

Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Лекційні методи: Словесні методи: Включають лекції-пояснення, лекції-дискусії, лекції-презентації, що допомагають студентам отримати теоретичні знання, а також брати участь в обговоренні та аналізі ключових концепцій нейропсихології. Наочні методи: Використання візуальних матеріалів, таких	Поточний контроль: Самостійні роботи: Виконання завдань на онлайн-платформах (Moodle, Wizer.me тощо) з різних тем курсу. Завдання можуть включати створення презентацій, постерів, інфографік,

як презентації, схеми, графіки, що підсилюють розуміння складних теоретичних аспектів. Діалогічні методи: Інтерактивні заняття, інтелектуальні розминки, заняття з елементами тренінгу сприяють активному залученню студентів до навчального процесу. Практичні заняття: Інтерактивні методи: Робота в парах та малих групах, що сприяє розвитку навичок командної роботи та дозволяє студентам застосувати отримані знання на практиці. Практичні завдання: Виконання завдань, що моделюють реальні клінічні випадки, створення та обговорення планів корекційно-розвивальної роботи. Самостійна робота: Дослідницькі методи: Студенти самостійно виконують пошукову роботу, готують презентації та аналітичні матеріали, що сприяє розвитку навичок критичного мислення. Метод кейсів: Робота з реальними або змодельованими випадками, аналіз ситуацій та прийняття рішень щодо корекційних заходів. Консультаційні методи: Індивідуальні та групові консультації: Викладач надає допомогу студентам під час виконання самостійної роботи, підготовки до поточного та підсумкового контролю, а також у процесі розв'язання практичних завдань.	відеоінструкцій тощо. Оцінювання самостійних робіт проводиться за встановленими критеріями, що включають точність виконання, повноту змісту, якість подачі матеріалу. Практичні заняття: Оцінювання участі в обговореннях, виконання практичних завдань, робота в парах або малих групах, рішення кейсів. Оцінюється активність, точність та відповідність виконання завдання, креативність підходу. Тестування: Виконання тестів, що охоплюють теоретичні аспекти курсу. Оцінка залежить від кількості правильних відповідей. Підсумковий контроль. Залік: - Теоретичне тестування, що складається з 40 питань. Оцінка формується за кількістю правильних відповідей (0.5 бала за кожне питання).- Практичне завдання: Розробка та захист комплексної програми кінезіотейпування. Оцінюються теоретичне обґрунтування, детальність програми, якість практичної демонстрації та звіту про виконання програми.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи диспраксії

1. Визначення, етіологія та патогенез диспраксії.
2. Форми диспраксії: артикуляційна, вербальна, моторна диспраксія.
3. Мовленнєвий праксис: його роль та механізми в організації мовленнєвої діяльності.
4. Порушення мовленнєвого планування та програмування при диспраксії.

Змістовий модуль 2. Діагностика диспраксії

1. Методи діагностики вербальної та артикуляційної диспраксії.
2. Використання нейропсихологічних тестів для оцінки диспраксії.
3. Практичні аспекти діагностики: аналіз мовленнєвих порушень у дітей та дорослих.
4. Оцінка важкості порушень та вплив на мовленнєву та комунікативну діяльність.

Змістовий модуль 3. Методики корекції вербальної та артикуляційної диспраксії

1. Підходи до корекційної роботи при диспраксії: когнітивно-орієнтовані та моторно-орієнтовані методи.
2. Розробка корекційних програм для осіб з різними формами диспраксії.
3. Використання вправ для стимуляції артикуляційного праксису та покращення мовленнєвого планування.
4. Логопедична робота з особами з диспраксією: основні принципи та стратегії.

Змістовий модуль 4. Міждисциплінарний підхід до роботи з пацієнтами з диспраксією

1. Роль логопеда у міждисциплінарній команді.
2. Співпраця з батьками та іншими спеціалістами для забезпечення ефективної корекційної роботи.
3. Моніторинг прогресу пацієнтів та адаптація корекційної програми.
4. Кейс-методи в роботі з особами з диспраксією.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Анатомія та фізіологія дитини: навч. посібник / Чернівецький націон. ун-т ім. Ю.Федьковича / Г.І. Мардар (уклад.). Чернівці: Рута, 2002. 176 с.
2. Thomas V. Myers. Anatomical trains: trans. from English by Yu. S. Vorobyevoy. St. Petersburg: "Meridian" LLC, 2012. 320 p.
3. McCabe P., Murray E., Thomas D., Evans P. Clinician Manual for Rapid Syllable Transition Treatment. 2nd edition. The University of Sydney, Camperdown, Australia. 2024. 30 p.
4. Неттер Ф. Атлас анатомії людини. Київ : ВСВ «Медицина», 2020. 736 с.

Додаткова:

1. Маруненко І. М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 184 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/86920807.pdf>
- 2.
3. Сігел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. Київ : Наш формат, 2017. 192с.
4. Апухтіна В.В. Метод rapid syllable transition treatment (REST) у корекції апраксії (диспраксії) мовлення. *Інноваційна педагогіка*. № 73. 2024. С. 91-94.
5. Апухтіна В. В., Зорська П. С. Комплексний підхід до подолання оральних звичок у дітей. *Науковий часопис (Корекційна педагогіка та спеціальна психологія)*. 2022. № 42. С. 5–14.
6. Апухтіна В. Зв'язок функцій програмування та контролю з проявами диспраксії у дітей з ТПМ. *Збірник наукових праць студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Молода наука-2021»* : у 5 т. Запоріжжя : ЗНУ, 2021. Т. 2. С. 126–128.
7. Апухтіна В. В., Корек Г. О. Диференціальна діагностика артикуляційної диспраксії. *Збірник наукових праць студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Молода наука-2022»* : у 4 т. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2022. Т. 2 С. 103–104.
8. Очеретнюк Т. Л., Апухтіна В. В. розвиток ритмічної здібності в осіб з порушеннями мовлення. *І Всеукраїнська науково-практична конференція «Спеціальна освіта та соціальна інклюзія: виклики XXI століття»*, 25 листопада 2021 р., м. Запоріжжя. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2021. С. 67–67.
9. Тищенко В. В. Розлади праксису мовлення: кваліфікація порушень в умовах ревізії логопедичних класифікацій. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. 2023. №2 (9). С. 167-175.
10. Мартиненко І.В. Диспраксія в структурі мовленнєвого дизонтогенезу дітей. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Випуск 36: збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2021. С. 65-70.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Оцінювання результатів самоосвіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoot та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>